

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти **перший(бакалаврський)**

Галузь знань **08 «Право»**

Спеціальність **081 «Право»**

Освітня програма **«Право (поліцейські)»**

Статус навчальної дисципліни **вибіркова**

Мова навчання **українська**

у 2023/2024 навчальному році

Плани семінарських та практичних занять
обговорені та схвалені на засіданні
кафедри цивільного права та процесу протокол від
29.08.2023 №29

Завідувач кафедри

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

Дніпро – 2023

Фінансове право // Плани семінарських та практичних занять навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 21 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

1. **Кристина РЕЗВОРОВИЧ** – завідувач кафедри цивільного права та процесу ФПФПКП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, Кандидат юридичних наук;
2. **Аліна Ділігул** – доцент кафедри цивільного права та процесу ФПФПКП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

ТЕМА 1. Діяльність держави й органів місцевого самоврядування в галузі публічних фінансів і фінансове право

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття фінансів, їх ознаки та функції.
2. Фінансова система України та її структура.
3. Поняття, принципи та методи фінансової діяльності держави.
4. Органи влади, що здійснюють фінансову діяльність.
5. Фінансове законодавство України.
6. Фінансове право як галузь вітчизняного права.
7. Фінансове право як наука та навчальна дисципліна.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
фінанси як економічна категорія, фінанси як юридична категорія, державні фінанси, фінансова система, фінансові відносини, фінансова діяльність держави, принципи управління фінансовою діяльністю, методи фінансової діяльності, фінансове право, предмет фінансового права, методи фінансового права, джерела фінансового права, система фінансового права.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни.
2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Фінансова політика держави та її завдання.
 2. Мета фінансової діяльності держави.
 3. Форми фінансової діяльності держави.
 4. Міністерство Фінансів України, його основні функції.
 5. Головні завдання Рахункової палати України.

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою.
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою.
3. Скласти тестові завдання за даною темою.
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.

Теми для рефератів, доповідей та інших видів індивідуально-дослідної роботи за пропонованою проблематикою:

1. Фінансове право в системі права України.
2. Предмет і метод фінансового права.
3. Фінансова політика України.
4. Реформа фінансової політики України: завдання та шляхи їх вирішення.
5. Наука фінансового права: сучасний стан і перспективи розвитку.
6. Фінансові повноваження державних органів в Україні.
7. Законодавче забезпечення фінансової політики в Україні.

ТЕМА 2. Фінансово-правові норми і фінансові правовідносини

Семінарське заняття – 2 год.**План**

1. Поняття та загальна характеристика фінансово-правових норм.
2. Фінансові правовідносини: поняття та склад.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: фінансово-правова норма, види фінансово-правових норм, регулятивні фінансово-правові норми, охоронні фінансово-правові норми, структура фінансово-правової норми, гіпотеза фінансово-правової норми, диспозиція фінансово-правової норми, санкція фінансово-правової норми, джерела фінансового права, об'єкт фінансових правовідносин, суб'єкт фінансових правовідносин, фінансова дієздатність, фінансова правоздатність, фінансова деліктоздатність, юридичний факт.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни.
2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Сутність фінансово-правової норми, її будова та структура.
 2. Дія фінансово-правових норм у часі, просторі та за колом осіб.
 3. Співвідношення повноважень суб'єктів фінансового права.
 4. Специфічні риси фінансових правовідносин.
 5. Юридичні факти як підстави виникнення, зміни і припинення фінансових правовідносин.

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою.
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою
3. Скласти тестові завдання за даною темою
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.

ТЕМА 3. Правові засади організації та здійснення фінансового контролю в Україні

Практичне заняття – 2 год.

План

1. Схематично зобразіть систему органів, що здійснюють фінансовий контроль в Україні.
2. На вимогу контрольно-ревізійного управління у м. Дніпро була проведена аудиторська перевірка підприємства «Стела», що повністю утримується за рахунок бюджету і не займається підприємницькою діяльністю. Аудит

провели аудитори аудиторської фірми «Стела» Коротков і Мінченко (останній є братом директора підприємства Дудко).

Дайте правовий аналіз даній ситуації.

3. За ініціативою ТОВ «Біф» було проведено аудиторську перевірку цього ТОВ аудитором іноземної держави. За результатами перевірки аудитор склав висновок, підписав його і передав керівництву ТОВ.

Чи є правомірними дії аудитора?

4. Визначте у яких видах фінансового контролю (попередній, поточний та наступний) застосовуються наступні методи, прийоми та форми фінансового контролю і чому: аудит; ревізія; аналіз фінансово-господарської діяльності; інвентаризація. Відповідь надайте у вигляді таблиці.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: аналізувати поняття фінансового контролю та фінансової дисципліни, визначати зміст та завдання фінансового контролю, характеризувати методи фінансового контролю, визначати підстави та порядок застосування заходів відповідальності за порушення фінансового законодавства.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни.
2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Система органів фінансового контролю.
 2. Спеціальні органи державного фінансового контролю.
 3. Завдання органів фінансового контролю.
 4. Види фінансового контролю.
 5. Види фінансових перевірок.

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою.
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою.
3. Скласти тестові завдання за даною темою.
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.

Теми для рефератів, доповідей та інших видів індивідуально-дослідної роботи за пропонованою проблематикою:

1. Система органів фінансового контролю в Україні та світовий досвід.
2. Спеціальні органи фінансового контролю в Україні.
3. Рахункова палата як орган фінансового контролю в Україні.
4. Міністерство фінансів як орган фінансового контролю в Україні.
5. Державне казначейство як орган фінансового контролю в Україні.
6. Організація роботи контрольно-ревізійної служби України.

7. Державна податкова служба як орган фінансового контролю в Україні.
8. Фінансовий моніторинг – особлива форма фінансового контролю.
9. Ревізія і перевірка як основні методи фінансового контролю в Україні.
10. Шляхи вдосконалення фінансового контролю в Україні.

ТЕМА 4. Бюджетне право, бюджетна система і бюджетний процес України

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття бюджету та його значення для функціонування держави й органів місцевого самоврядування.
2. Бюджетне право, його предмет і особливості. Бюджетно-правові норми і бюджетно-правові відносини.
3. Поняття, структура та принципи бюджетної системи України.
 - 3.1. Бюджетна класифікація.
 - 3.2. Класифікація доходів державного бюджету України.
 - 3.3. Класифікація видатків та кредитування державного бюджету України.
 - 3.4. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) і державний (місцевий) борг.
4. Бюджетний процес в Україні.
 - 4.1. Поняття і зміст бюджетного процесу в Україні.
 - 4.2. Принципи бюджетного процесу.
 - 4.3. Складання, розгляд і прийняття проекту закону про Державний бюджет України та проектів рішень про місцеві бюджети.
 - 4.4. Виконання бюджетів.
 - 4.5. Звітність про виконання бюджетів.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: бюджет, бюджетно-правові норми, бюджетне право, бюджетне законодавство, контроль за дотриманням бюджетного законодавства, бюджетна система України, місцеві бюджети, бюджети місцевого самоврядування, зведений бюджет, бюджетний період, принципи бюджетної системи України, бюджетна класифікація, доходи бюджету, видатки бюджету, фінансування бюджету, борг, граничний обсяг боргу, дефіцит і профіцит бюджету, бюджетний процес, закон про Державний бюджет України, рішення про місцевий бюджет, учасники бюджетного процесу, розпорядники бюджетних коштів, виконання бюджетів, бухгалтерський облік і звітність про виконання Державного бюджету України, звітність про виконання місцевих бюджетів.

Завдання для самостійної роботи до Тем 4:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни.

2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Бюджетний кодекс України: призначення і структура.
 2. Поняття, структура та принципи бюджетної системи України.
 3. Класифікація доходів державного бюджету України.
 4. Бюджетний процес та його учасники.
 5. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства та відповідальність за правопорушення у цій сфері.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою
3. Скласти тестові завдання за даною темою.
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.

Теми для рефератів, доповідей та інших видів індивідуально-дослідної роботи за пропонованою проблематикою:

1. Правова природа бюджетного законодавства.
2. Особливості бюджетних відносин.
3. Бюджетний устрій України.
4. Бюджетний процес в Україні.
5. Місцеві бюджети в Україні.
6. Відповідальність за бюджетні правопорушення.
7. Фінансовий контроль як складова частина бюджетного процесу в Україні.

ТЕМА 5. Правовий інститут публічних доходів держави та органів місцевого самоврядування. Податкове право

Практичне заняття – 2 год.

План

1. 12-річний Микита Зайко отримав гран-прі у конкурсі на створення найкращого ескізу герба Дніпропетровської області. Окрім грамоти він отримав також грошову премію у сумі 10000 грн.

Хто з суб'єктів податкових правовідносин (Микита, його батьки, учителі школи чи організатори виставки) буде утримувати та сплачувати податок з суми премії? Відповідь обґрунтуйте.

2. Приватний підприємець Дудко не сплатив суму самостійного визначеного грошового зобов'язання у встановлені строки. Строк прострочення сплати складає вже 31 календарний день. Жодних пояснень з цього приводу не надав.

Які наслідки можуть настати для Дудко в даній ситуації?

3. Опрацюйте відповідні норми Податкового кодексу та визначте платників різних податків.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: визначати поняття та види державних доходів, характеризувати види податків та обов'язкових платежів, визначати ставки податків, податковий період, базу оподаткування.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни;
2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Поняття податку та його функції.
 2. Система оподаткування в Україні.
 3. Види податків і обов'язкових платежів, що включаються до бюджету.
 4. Податки з юридичних осіб.
 5. Податок на доходи фізичних осіб.
 6. Місцеві податки та збори.

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою.
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою
3. Скласти тестові завдання за даною темою
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.

Теми для рефератів, доповідей та інших видів індивідуально-дослідної роботи за пропонованою проблематикою:

1. Фінансово-правовий інститут державних і муніципальних доходів.
2. Податкова політика України на сучасному етапі.
3. Податкова система України на сучасному етапі.
4. Наукові основи побудови податкової системи держави з ринковою економікою.
5. Види податків і обов'язкових платежів, що включаються до бюджету.
6. Принципи оподаткування.
7. Поняття й ознаки податків.
8. Поняття й ознаки неподаткових платежів до державного бюджету.
9. Особливості оподаткування фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності.
10. Спрощена система оподаткування.
11. Правове регулювання загальнодержавних податків в Україні.
12. Місцеві податки та збори.

ТЕМА 6. Правові основи державних і муніципальних запозичень, державного і муніципального боргу та державного кредиту

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття та функції державного кредиту.
2. Форми державного кредиту.
3. Нормативно-правове забезпечення відносин у галузі державного кредиту.
4. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів.
5. Поняття, види та форми державного боргу.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
поняття державного кредиту, функції державного кредиту, державно-кредитні відносини, поняття державного боргу, види державного боргу, форми державного боргу, правовий інститут державного запозичення, запозичення до місцевих бюджетів, управління державним і муніципальним боргом, боргові цінні папери України, облігації, казначейські зобов'язання, зовнішні державні запозичення.

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни;
2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Зовнішні державні запозичення.
 2. Правове регулювання здійснення запозичень до місцевих бюджетів.
 3. Державний та муніципальний кредит.
 4. Юридичне забезпечення державного кредиту.
 5. Державний борг України та шляхи його погашення

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою.
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою.
3. Скласти тестові завдання за даною темою.
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.

Теми для рефератів, доповідей та інших видів індивідуально-дослідної роботи за пропонованою проблематикою:

1. Інституційне забезпечення ринку державних цінних паперів в Україні.
2. Державний борг України: сучасний стан та перспективи його скорочення.
3. Зовнішній державний борг в країнах з перехідною економікою
4. Зовнішні запозичення України як інструмент наповнення Державного бюджету України.
5. Управління державним і муніципальним боргом.
6. Правові засади державного кредитування.
7. Становлення та еволюція єврооблігацій, як інструменту залучення інвестицій.

8. Український ринок муніципальних облігацій.
9. Муніципальні запозичення як інструмент підтримки економічного розвитку регіону.

ТЕМА 7. Правове регулювання страхування

Семінарське заняття – 2 год.

План

1. Поняття страхування, його завдання і функції.
2. Законодавче та нормативно-правове регулювання страхових відносин. Участь держави в страховій діяльності.
3. Класифікація страхування. Види обов'язкового державного страхування.
 - 3.1. Пенсійне страхування.
 - 3.2. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.
 - 3.3. Соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
 - 3.4. Соціальне страхування тимчасової втрати працездатності.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: страхування, завдання страхування, функції страхування, галузі (форми) страхування, види страхування, страхові фонди, страховики, страхувальники, страхова сума, страхові виплати, страховий випадок, перестраховування, співстрахування. Загальнообов'язкове державне страхування.

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни;
2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Основні галузі (форми) та види страхування.
 2. Поняття та зміст загальнообов'язкового державного соціального страхування.
 3. Сутність обов'язкового державного страхування.

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою.
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою.
3. Скласти тестові завдання за даною темою.
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.

Теми для рефератів, доповідей та інших видів індивідуально-дослідної роботи за пропонованою проблематикою:

1. Поняття та функції страхування.
2. Класифікація страхування.
3. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні.

4. Пенсійне страхування в Україні.
5. Участь держави в страховій діяльності.
6. Фінансово-правові відносини в галузі страхування.

ТЕМА 8. Правове регулювання публічних державних і муніципальних видатків

Дана тема пропонується для самостійного вивчення.

Завдання для самостійної роботи до теми 8:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни;
2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Поняття видатків.
 2. Поняття публічних видатків, їх система.
 3. Принципи фінансування видатків.
 4. Поняття державних видатків.
 5. Поняття державних витрат.
 6. Суб'єкти суспільних правовідносин щодо витрачання грошових ресурсів.

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою.
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою.
3. Скласти тестові завдання за даною темою.
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.
5. Сформулювати список правових актів, наукової та навчальної літератури за темою, який включає позиції, опубліковані за останні 3 роки.

ТЕМА 9. Правові основи банківської діяльності, валютного регулювання і контролю

Практичне заняття – 2 год.

План

1. Складіть таблицю «Види комерційних банків в Україні».
2. На основі даних офіційної сторінки Національного банку України проведіть дослідження за три попередні роки і зробіть висновки щодо кількості банків в Україні, що зареєстровані НБУ, та визначте найбільш розповсюджені види банків.
3. Накресліть схему «Основні ланки валютного регулювання».
4. Власник облігації номіналом 10000 грн. із ставкою 20% річних продав її через 300 днів. Визначьте суму доходу, отриманого продавцем.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: характеризувати банківську систему України, визначати правовий статус банку в залежності від його виду, характеризувати валютні операції, визначати порядок здійснення валютного регулювання та валютного контролю.

Завдання для самостійної роботи до Теми 9:

1. Ведення термінологічного словника з дисципліни;
2. Опрацювання та конспектування наступних питань:
 1. Види банків в Україні.
 2. Правовий статус НБУ.
 3. Порядок створення комерційного банку.
 4. Правила ведення касових операцій.
 5. Правові засади здійснення безготівкових розрахунків.
 6. Відповідальність за порушення валютного законодавства України.

Індивідуальні завдання до Теми 9:

1. Підготувати мультимедійну презентацію за даною темою.
2. Підготувати три задачі (з відповідями) за даною темою.
3. Скласти тестові завдання за даною темою.
4. Скласти кросворд (з відповідями) за даною темою.

Теми для рефератів, доповідей та інших видів індивідуально-дослідної роботи за пропонованою проблематикою:

1. Поняття і функції банківської системи країни.
2. Формування банківської системи в Україні.
3. Розвиток банківської системи та її роль в умовах ринкової трансформації.
4. Національний банк України як основний елемент банківської системи.
5. Поняття і сутність банківського регулювання.
6. Юридична сутність готівкових розрахунків.
7. Законодавче регулювання здійснення готівкових розрахунків.
8. Платіжні засоби України.
9. Поняття та юридична сутність валюти.
10. Поняття й ознаки валютних операцій.
11. Юридична сутність валютних операцій.
12. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті.
13. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення валютного законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 1:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
3. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
4. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка. Х. : Право, 2016. 440 с.
5. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
6. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.
7. Фінансове право: підручник / М.Г. Волошук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. Вид. 3-тє, допов. та перероб. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244 с.

Рекомендована література до Теми 2:

1. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
2. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець ; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
3. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка. Х. : Право, 2016. 440 с.
4. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
5. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.

Рекомендована література до Теми 3:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26 січня 1993р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

3. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова КМУ від 3 лютого 2016 р. № 43. Офіційний вісник України, 2016. № 48. Ст. 2080. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ від 29 липня 2015 р. № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>
5. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>
6. Про заходи щодо підвищення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів: Указ Президента України від 19 вересня 2000р. № 1074/2000 із змінами та доповненнями. Офіційний Вісник України. 2000. № 38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074/2000#Text>
7. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text>
8. Демянчук І. А. Фіскальна політика в умовах турбулентності економіки: монографія. Рівне: О. Зень, 2015. 192 с.
9. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
10. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець ; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
11. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка. Х. : Право, 2016. 440 с.
12. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ, 2017. 149 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=6147>
13. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
14. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.

Рекомендована література до Темі 4:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України від 30 червня 1999 року № 783-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 34. Ст. 274.
3. Положення про Державну казначейську службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>

4. Положення про єдиний казначейський рахунок: наказ Головного управління Державного казначейства України № 122 від 26.06.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0594-02#Text>
5. Про бюджетну класифікацію: Наказ Міністерства фінансів України № 14.01.2011 № 11 URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/128643___529990
6. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 110 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/110-2011-%D0%BF#Text>
7. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами: наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 № 1407. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13#Text>
8. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: Наказ Міністерства Фінансів України від 23.08.2012 № 938. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12#Text>
9. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1132-2010-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження Порядку повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету в разі їх нецільового використання: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2010 р. № 1163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2010-%D0%BF#Text>
11. Про заходи щодо підвищення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів: Указ Президента України від 19 вересня 2000р. № 1074/2000 із змінами та доповненнями. Офіційний Вісник України. 2000. № 38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074/2000#Text>
12. Монаєнко А. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України. Станом на 04.03.2021 р., К.: Професіонал Центр навчальної літератури. 2021. 316 с.
13. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
14. Фінансове право: підручник / М.Г. Волощук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. Вид. 3-тє, допов. та перероб. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244 с.
15. Рожко О.Д. Державні фінанси України: детермінанти та пріоритети розвитку: монографія. К.: Ліра-К, 2016. 360 с.
16. Сарана С. В. Податкові режими в Україні: монографія. К.: Талком, 2016. 414 с.

Рекомендована література до Теми 5:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Податковий Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

3. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 110 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/110-2011-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Порядку інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форми повідомлення про наявність порушень: наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2017 № 514 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0693-17#Text>
5. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
6. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
7. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.
8. Сарана С. В. Податкові режими в Україні: монографія. К.: Талком, 2016. 414 с.
9. Теорія і практика визначення оподатковуваного прибутку підприємств в Україні: обліковий аспект: монографія / І. М. Павлова, Д. М. Серебрянський, О. М. Смірнова та ін.; за заг. ред. О. М. Смірнкової. К.: Алерта, 2014. 500 с.

Рекомендована література до Теми 6:

1. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
2. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
3. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка. Х. : Право, 2016. 440 с.
4. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ, 2017. 149 с. URL:<http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=6147>
5. Фінансове право [Текст] : підручник / М.Г. Волощук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. Вид. 3-тє, допов. та перероб. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244с.
6. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
7. Правове регулювання місцевих фінансів в Україні / [Солдатенко О.В., Антипов В.І., Музика-Стефанчук О.А. та ін.]; за заг. ред. О.В. Солдатенко. К.: Алерта, 2011. 244 с.

8. Рожко О.Д. Державні фінанси України: детермінанти та пріоритети розвитку: монографія. К.: Ліра-К, 2016. 360 с.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
2. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02 березня 2000 р. № 1533-III із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23 вересня 1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>
4. Про страхування: Закон України від 07 березня 1996р. № 85/96-ВР із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Журавлев Д., Петков С., Дрозд А., Дрозд В. Страхування в Україні. Актуальне законодавство та судова практика. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 420 с.
6. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
7. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
8. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ, 2017. 149 с. URL:<http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=6147>
9. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.

Рекомендована література до Теми 8:

1. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
2. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
3. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка. Х. : Право, 2016. 440 с.
4. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
5. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.

Рекомендована література до Теми 9:

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 21.06.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
2. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
3. Про страхування: Закон України від 07 березня 1996р. № 85/96-ВР із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
5. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
6. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка. Х. : Право, 2016. 440 с.
7. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ, 2017. 149 с. URL:<http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=6147>
8. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
9. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Фінанси як економічна та правова категорія.
2. Фінансова діяльність держави.
3. Органи управління фінансами.
4. Принципи управління фінансовою діяльністю.
5. Методи фінансової діяльності.
6. Формування грошових коштів: обов'язкова та добровільна мобілізація.
7. Розподіл грошових коштів: поточні видатки та видатки розвитку, дотація, субвенція, субсидія.
8. Загальний порядок використання грошових ресурсів державних фондів (цільове призначення, нормативи розподілу, ліміт використання).
9. Фінансова політика держави та її завдання. Значення фінансової політики для фінансової стабілізації економіки України.
10. Предмет і метод фінансового права.
11. Система та джерела фінансового права. Фінансове законодавство.
12. Зміст та види фінансово-правових норм.
13. Фінансово-правові відносини, їх зміст і особливості.
14. Правоздатність, дієздатність суб'єктів фінансово-правових відносин.
15. Суб'єкти та об'єкти фінансових правовідносин і фінансового права.
16. Функції та правове становище органів державної влади у сфері фінансової діяльності держави.
17. Сутність фінансового контролю. Місце фінансового контролю в системі управління суспільними процесами.
18. Фінансова дисципліна та її зміст.
19. Суб'єкти фінансового контролю, їх функції і права.
20. Спеціальні органи державного фінансового контролю та основні напрямки їх діяльності.
21. Принципи організації роботи органів фінансового контролю.
22. Аудиторські служби в структурі організації фінансового контролю.
23. Види і методи фінансового контролю.
24. Класифікація ревізій: фронтальні та вибіркові, комплексні та тематичні. Термін проведення і оформлення результатів ревізії.
25. Бюджет держави як економічна та правова категорія. Значення бюджету для функціонування держави.
26. Бюджетно-правові норми як складова частина фінансового права.
27. Суб'єкти бюджетно-правових відносин.
28. Бюджетна система країни. Бюджетний устрій.
29. Бюджетна класифікація. Джерела доходів бюджету.
30. Класифікація доходів бюджету та їх структура.
31. Видатки бюджету та принципи їх розподілу.
32. Дефіцит і профіцит бюджету.
33. Резервний фонд в бюджеті.
34. Поняття бюджетних повноважень. Зміст інституту бюджетних повноважень.
35. Поняття бюджетного процесу.

36. Стадії (етапи) бюджетного процесу.
37. Основні напрями бюджетної політики (бюджетна резолюція).
38. Поняття державних доходів. Джерела доходів держави.
39. Класифікація доходів.
40. Система платежів та доходів державного бюджету.
41. Обов'язкові платежі та методи їх стягнення.
42. Поняття податку. Ознаки податку. Функції податку.
43. Класифікація податків.
44. Податкова система України.
45. Елементи податкового механізму.
46. Об'єкт та предмет оподаткування.
47. Суб'єкти податкових правовідносин.
48. Основні права і обов'язки суб'єктів податкових правовідносин.
49. Види податкових правопорушень. Відповідальність за порушення податкового законодавства.
50. Державний кредит як економічна та правова категорія.
51. Джерела та принципи державного кредиту.
52. Об'єкт та суб'єкти державного кредиту.
53. Використання та повернення державою мобілізованих коштів.
54. Особливості державного кредиту.
55. Утворення державного боргу.
56. Внутрішній та зовнішній державний борг.
57. Форми державного внутрішнього кредиту.
58. Класифікація державних внутрішніх позик: ознаки, критерії, види, форми.
59. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів.
60. Погашення зовнішнього і внутрішнього боргу та його джерела.
61. Поняття і функції страхування.
62. Страхові фонди як особливі фонди цільового призначення.
63. Об'єкт та суб'єкти страхування.
64. Самострахування.
65. Види страхування.
66. Перестраховування. Співстрахування.
67. Поняття державних видатків.
68. Особливості відносин у галузі видатків в період формування ринкової економіки.
69. Поняття та принципи бюджетного фінансування. Об'єкти бюджетного фінансування.
70. Розпорядники і одержувачі бюджетних коштів.
71. Поняття кошторисно-бюджетного фінансування.
72. Кошторис як індивідуально-плановий акт, його зміст.
73. Види кошторисів.
74. Порядок здійснення кошторисно-бюджетного фінансування.
75. Порядок фінансування соціально-культурних заходів.
76. Порядок фінансування охорони здоров'я та фізичної культури.
77. Порядок фінансування видатків на національну оборону.

78. Правове регулювання видатків на утримання законодавчої, виконавчої влади та правоохоронних органів.
79. Бюджетні правопорушення і фінансовий контроль за ефективним та цільовим використанням бюджетних коштів.
80. Готівковий та безготівковий грошовий обіг.
81. Національна грошова система та її елементи.
82. Платіжна система. Види платіжних систем.
83. Правові засади організації і функціонування платіжних систем в Україні.
84. Банківська система як елемент національної грошової системи. Функції і операції НБУ.
85. Функції комерційних банків. Види угод і операцій комерційних банків.
86. Банківські правовідносини.
87. Банківське законодавство.
88. Правове регулювання інституту банківського рахунку.
89. Організація готівкового обігу та регулювання касових правил.
90. Правове регулювання безготівкових розрахунків.
91. Поняття валюти та валютних операцій. Конвертованість валют.
92. Національна валютна система та її елементи.
93. Сутність і напрямки валютного регулювання.
94. Функції органів державної влади у сфері валютного регулювання.
95. Правовий режим валютного контролю.